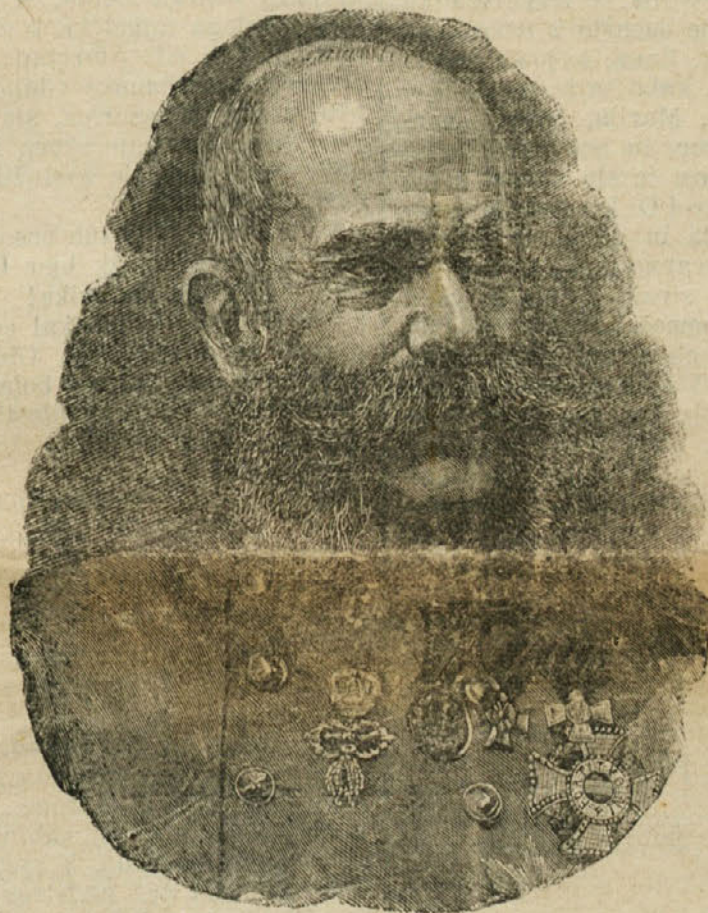

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Dične lastnosti našega cesarja Franca Jožefa I.

(Govoril pri cesarski slavnosti pri Sv. Urbanu dne 27. septembra 1908. Ev. Vračko.)

Naša Avstrija je čuden umotvor božje previdnosti. Koliko veroizpovedanj, koliko narodov združuje naša država! Ni čuda, da je v tej državi toliko nasprotstev, toliko prepиров. Samo v enem so si vsi narodi edini: v ljubezni do svojega sivolasega vladarja. Dne 2. decembra bo 60 let, kar je ob usodnem razburkanem času lepemu, osemnajstletnemu mladeniču, cesarski stric izročil krono avstrijskega cesarstva. Ta mladenič je danes siv, upognjen starček. Lasje so mu izpadli, saj nima svet glave, ki bi nosila toliko skrbi. Gube so mu razorale gladko, jasno čelo in nežno, mlado lice, saj ga ni med nami, ki bi doživel toliko hudih dni.

Dva rodova sta zrastle pod njim; svetu se je med tem spremenilo lice. On pa stoji na svojem mestu, miren kot vedno, skrben za druge, pozabljen za se in izvršuje svoje dolžnosti.

Ni čuda, da avstrijski narodi tako slovesno praznujejo vladarsko šesdesetletnico. Ni čuda, da se letos, ob tem izvanrednem dogodku, od obal sinje Adrije do visokih hribov sudetskih gor na eni strani, od ponosnih gor tirolskih alp, do ravnin zapadne Galicije in Bukovine na drugi strani, le sliši en glas: „Bog živi našega preljubljenega cesarja Franca Jožefa I.“

Zgodovinarji v svojih spisih navadno cenijo vladarje po njihovih zmagovitih vojskah. Krvavih zmagovalnih lavarik zgodovina ne bo pletla okoli častiljivega čela našega ljubljene cesarja. A kaj nam to mar? Iz krvi ne klije sreča. Pač pa bo in mora zgodovina slaviti še nekdanj našega vladarja radi njegovih izvanrednih lastnosti, ki se na njegovi osebi svetijo kakor biseri v kroni, kakor zvezde na lepem večernem nebu.

V hudih časih je živel naš cesar, v časih ko se je brezverstvo zaganjalo z vso svojo silo v katoliško vero. Marsikateri je odpadel, marsikateri tudi od visokih dostojanstvenikov je potegnil z novotarji. A naš cesar je ostal mož poln vere, po slavnih tradicijah svojih slavnih prednikov. Zvest sin kat. vere, je vedno našel največjo oporo in tolažbo v svoji globoki vernosti. Ali vam naj povem, kako naš cesar vestno izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi? Ali vam naj kaj povem o njegovem velikem spoštovanju do zakramenta ljubezni? Ali vam naj kaj povem o tem, kak ginljiv prizor se vrši vsako leto na veliki četrtek na Dunaju, ko naš cesar po vzgledu svojega mojstra umiva dvanajsterim starčkom noge? Pa o vsem ste že slišali.

Leta 1869. je naš cesar romal v Jeruzalem. Od

Jafe do Jeruzalema ga je spremljalo več ko tisoč konjnikov. Ko križahajo na hrib Elkuds, s katerega se prvič zagleda sv. mesto, stopi cesar s konja, poklekne in poljubi tla ter goreče moli nekaj minut. Ko pride v sveto mesto, so bili v slovesnem trenutku navzoči konzuli vseh narodov in ljudje raznih ver: judje, mohamedani, grki. Pa vpričo vseh je jeruzalemski kralj — tako se imenuje naš cesar — pri Davidovih vratih zopet stopil s konja. Od teh vrat pa do cerkve božjega groba je šel peš in odkrit, ker ni hotel jahati po mestu, po katerem je hodil nekdanj naš Izveličar.

V Ratisbonovi cerkvi je še steber tistega oboka, s katerega je Pilat kazal Jezusa ljudem. Ob tem stebru je pokleknil cesar, verskih čutov prevzet. Navzočemu izpreobraženemu Ratisbonu, nunam in sirotam je v molitev priporočal sebe in svojce. In ko se je ukreal zopet na ladjo pri povratku, se je pokrižal in se Bogu zahvalil za varstvo in milosti, ki jih je prejel na svetih tleh. Naš cesar se ne sramuje tudi očitno kazati svojo vero.

Bilo je 18. februarja 1853., ko se je cesar sprehajal s pobočnikom, grofom O' Donnelom ob dunajskem nasipu. Poleg starih koroških vrat se je cesar naslonil na ograjo ter zrl v rov. V tem trenutku se priklati mlad človek ter sune cesarja z nožem, na dve strani brušenim, v zatilnik. Žena, ki je šla za cesarjevim spremstvom, je videla, kako se je nož zablisnil. Lepo je zaklicala: „Jezus, Marija, Jožef, pomagajte!“ Med tem se cesar obrne, in nož zavihten z vso silo, je zdrsnil in noževa ost je šla v vrat samo kakega pol palca. Pobočnik, grof O' Donnel je zgrabil zavratnega morilca Libenija in ga je na tla podrl, in dunajski meščan, ki je ravno mimo prišel, držal je morilca dotlej, dokler ni straža prišla in ga v zapor tirala. Žena, ki je na pomoč klicala, izgubila se je med množico, ki je od vseh strani vkup vrela.

Cesarju je močno kri tekla in podal se je v palačo nadvojvode Albrehta, kjer so ga obvezali in potem peljali v cesarski grad. Tri tedne je moral ostati cesar doma. 12. marca se je peljal v cerkev sv. Štefana in se javno zahvalil s solznimi očmi Bogu za rešitev.

Ostal je naš cesar tudi v novodobnem, brezvernem svetu, veren vladar.

Iz te njegove vernosti pa je v njegovem šreu vzklila neka druga rožica: velika vdanost v voljo božjo. Zaupanja do Boga ni nikdar zgubil, akoravno

bi ga bil lahko pri svojih prebriskih nesrečah, ki so ga zadele v javnem in zasebnem življenju. Leto 1848., l. 1851., l. 1866., to so bila huda, huda leta. Pa stanovitno je stal naš cesar na krmilu države in s svojo odločno roko vodil ladjo skoz nevarno skalovje, zaupajoč na vsemogčnost božjo. Roka mu je večkrat trepetala, a ne omahnila.

Kdo pa ne ve, kako nemila mu je bila usoda v zasebnem življenju! Brača so mu umorili meksikanski uporniki, edini sin je padel pod smrtonosnim orožjem, družico-ženo mu je zabollo podlega lopova ostro bodalo.

Ko je 30. januarja 1889. leta nenadno umrl cesarjevič Rudolf, je naš cesar v zahvali svojim narodom med drugim zapisal besede: „Klanjam v ponižnosti svojo glavo pred neizvedljivim sklepom božje previdnosti ter s svojimi narodi prosim Vsemogočnega, naj mi da moč, da ne opešam v vestnem izpolnjevanju svojih vladarskih dolžnosti.“

Ob nesrečni smrti cesarice Elizabete, dne 10. septembra 1898. je vzdihnil užaljeni cesar: „Svet niti ne sluti, kako zelo smo se ljubili, pa zaupanja v Boga ne zgubim.“

Dne 5. marca 1855. se je našemu cesarju rodila prva hčerka Zofija. A že 28. maja 1857. je vzel Bog mladega angelčka k sebi. Vdan v voljo božjo je pisal nadvojvodi Albrehtu: „Žalosten častim v težki izkušnji s krščansko vdanostjo božjo previdnost.“ In oba, cesar in cesarica, sta šla na božjo pot v Marijino Celje na Štajerskem, iskat tolažbe ob bridki izgubi. Naš cesar je zaslužil priimek „stanovitni“ vladar.

In kdo ne pozna cesarjevega plemenitega srca! Kjer le more, tolaži, kjer le more, pomaga. Kako on ljubi vse svoje podanike!

L. 1855. je obiskal cesar Franc Jožef I. Lvov, glavno mesto Galicije. Obiskoval je tudi bolnišnice in se ni strašil nobene bolezni. Ljudje so se čudili toliki ljubezni in plemenitosti. Med množico je bil tudi invalid, ki mu je bila l. 1849. italijanska krogla odtrgala roko.

(Konec prihodnjič.)

Zlatomašnik papež Pij X.

(Konec.)

Cerkvene razmere na Francoskem so sv. očetu povzročile obilo trpljenja, a s svojimi modrimi nared-

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

(Dalje.)

V Balkanu.

Domenili smo se z nekaterimi romarji, ki so se bili že pred nami odpeljali v Trst, da se snidemo v impozantnem hotelu Balkan. Hitro se torej skobacamo v hotelski omnibus, voz „za vse“, ki je čakal na potnike pri kolodvoru. Po ne predolgi vožnji mimo visokih, novodobnih palač priropotali smo na svoj cilj. Dan poprej imela se je vršiti v hotelu velika slovenska delavska slavnost, ki je pa bila iz dobro znane ljubezni do slovenske narodnosti od oblasti zabranjena z izgovorom, da se je bati nemirov. Oštala je cela slavnost v resnici na papirju, na velikanskih lepakih, kojih eden je visel še drugi dan raz godbeni oder velike dvorane. Veliko tujcev se je bilo za slavnostni dan nastanilo v Balkanu; k sreči jih je drugi dan precej odšlo, da smo dobili bivališče visoko v tretjem nadstropju.

Pa stopnice ne delajo v novodobnih hotelih več težav. V pritličju se človek v malo kamrico vsede, mal pritisk na dvigalnico in sede se vzdignemo v nekaj trenutkih v najvišje nadstropje. Pospravimo prtljago, potem jo pa mahujemo po mestu proti obmorski luki.

Vodja pete skupine, h kateri smo pripadali tudi mi, nam pove, da je naš parnik „Tirolska“ že pripravljen ob pristanski gradbi v bližini ribjega trgovišča in v sosedstvu Molo s. Carlo. Gremo gledat naše ladjo. „Tirolska“ je dolga 95 metrov in nosi 2836 ton ali 28.360 meterskih stotov. Spada med trgovske ladje, ki pa sprejema navadno tudi potnike in sicer 44 prvega in 20 drugega razreda. Za romarska potovanja, ki združujejo veliko število potnikov, pa se

ladja vsakokrat posebej priredi, adaptuje. V obsežnem ladjinem trebuhu se postavijo lesene stene, ki tvorijo prav lične izbice, kabine, različne velikosti in različne oblike. V vsaki kabini je 4—12 postelj za potnike drugega razreda. V sprednjem delu ladjinega trebuha globoko dva nadstropja pa je obširen oddelek, ki vsebuje čez 300 postelj za potnike tretjega razreda.

Ko smo si ogledali površno naš vodni dom, bil se je dan nagnil; občudovali smo prvokrat, kako si večerno solnce skoplje svoj obraz v pozlačenem morju, predno gre „spat za morje v svoj kristalni grad.“

V našem hotelu čakalo je naju prijetno iznenađenje. Snišla sva se z dvema kanonikoma iz Hrvaške, ki sta bila tudi priglášena za romanje in ostala na celem potovanju ljubeznjiva tovariša. Udarili smo jo po slovensko in hrvaško v tiho jezico nekaterih Nemcev v naši bližini; bliskoma je potekal čas, bilo je treba iti počivat, da nastopimo morsko pot sveži in čili.

Seveda Tržačani naših teženj po miru niso umevali in upoštevali; rogovilili in vpili in ropotali so po mestu v pozno noč ali bolje rečeno v zgodnjo jutro. Parkrat nas je zbudil šunder na ulici, posebno neko žensče je klelo in zabavljalo v pozni noči na vse pretege po italijansko in nemško, ji že menda ni šlo vse po volji.

Zjutraj smo se pripravili na nadaljno pot. Ni bilo sicer zgoda, pa balkanska kavarna je še spala spanje pravičnega; komaj smo jo zdramili, da nam podeli kaj gorkega v želodec.

Vkrčavanje romarjev.

Ob pol sedmi uri nas naloži hotelski omnibus; nabralo se nas je že za poln velik voz, ki smo imeli vsi isti cilj, našo „Tirolsko.“ Hoteli smo biti že na ladji, predno pripelje posebni romarski vlak, ki je imel priti malo pred sedmo uro zjutraj, druge naše sopotnike. Hitro smo pospravili našo prtljago na določene

bami so najhujše nevarnosti odvrnili. V posebnem pismu so obžalovali tudi „pročodrimsko gibanje“ v Avstriji, potem pa zopet vzpodbujali katoličane, naj se ne dajo več zaslužnjevati od protikrščanskega tiska, ampak naj sami ustanove mogočen katoliški tisk. Z enakim namenom so nekoč sprejeli nekega časnikarja pa blagoslovili njegovo pero, rekoč: „Hrabro se vojskuj za pravice sv. cerkve!“

Za proučevanje sv. Pisma so ustanovili posebno komisijo, ki je že v teh par letih veliko storila. Kako so vneti za poglobljeno krščanskega mišljenja in življenja, kaže to, da če le mogoče po nedeljah celo sami po pol ure v Vatikanu pridigujejo pred romarji ali obiskovalci ali pa rimski mladini in da so v to svrho izdali poseben enotni katekizem.

Od Pija X. je izšlo naročilo, da se vsa ogromna tvarina cerkvenega prava nanovo pregleda in pa uredi, velikansko delo, ki se ga stoletja ni upal lotiti nobeden papež.

Da zapro usta vsem klevetnikom, češ, da je katoliška cerkev sovražnica omike, napredka in znanosti, so osnovali svetovno znanstveno družbo, v kateri so poklicali največje katoliške učenjake celega sveta, in za koje tajnika so imenovali avstrijskega učenjaka Pastora iz Inomosta.

Največje delo Pija X. pa je pač obširna okrožnica z dne 8. septembra 1907, ki pričinja z besedami „Pascendi Dominici gregis — kot pastir Gospodove črede“, v kateri so zbrane vse poglobitve in najpogubnejše zmote današnje dobe v vseh panogah vede in življenja, ki so se mnogokje bile vtihotapile tudi v katoliške učenjake kroge; pa nele zbrane so vse te zmote, marveč sv. oče jih sijajno vse ovržejo in obsodijo ter tem odločneje povdarjajo povsod dotične katoliške večnoveljavne nauke.

Med nasprotniki sv. cerkve je vzbudila ta okrožnica nepopisno razburjenje, v katoliških krogih pa tem večjo radost; vsi pa, celo resnomisleči nekatoliški učenjaki priznavajo in povdarjajo, da je s to okrožnico duševnemu razvoju in zdravemu napredku za dolgo dobo v bodočnosti začrtana jasna pot.

Zares: Ignis ardens — ogenj goreč in razsvetljuje duhove in srca se po pravici imenujejo sv. oče Pij X. Priprost a pobožen sin priproste in pobožne kmečke hiše je z njimi zasedel prestol sv. Petra, a kakor nad prvim krmarjem čolnča cerkve Kristusove, nad apostolom Petrom, opazujemo vsak dan bolj očitno tudi nad njegovim 257. naslednikom Pijem X. večno resničnost in veljavnost besed Kristusovih: Ti si Peter — skala, in na to skalo bom pozidal svojo cerkev . . .

Zato pa je tudi verno slovensko ljudstvo ob zlatomašniškem jubileju tega najvišjega vidnega Pastirja sv. cerkve polno hvaležne radosti, in zlasti njegova vneti mladina prosi Pastirja pastirjev, naj še dolgo da blagoslovljeno vladati velikemu Piju X. ter navdušeno peva besede papeške himne:

V prestol slave vekovite
Zemlje ljudstva se ozrite!

prostore in prišli na ladjin krov nazaj; že so prihajale dolge vrste romarjev in romaric, oblečenih po večini v dolge romarske halje iz rumenkastega ali sivega blaga in vkrcavanje se je koj pričelo. Tržaška luka je glede vkrcavanja in izkrcavanja jako dobro oskrbljena. Daleč v morje segajo mogočni zidi, molo imenovani, pri katerih se lahko ustavijo tudi največje ladje v neposredni bližini.

Dva vsporedna, okoli pet metrov dolga, na kolesih sloneča mostiča vezeta ladjo s suho zemljo. Romarji stopajo po dva in dva po mostiču; pri vходу v ladjo pregleduje romarski odbor izkaznice, da se ne bi kdo vmuzal v ladjo na skrivaj, kar se včasih dogodi. Dolgo je trajalo, da so vsi bili na ladji zbrani in je bila vkrcana prtljaga, ki so jo pripeljali na dveh velikih vozovih.

Pri ladji je razprostrl prodajalec razglednice, branjeveke so ponujale grozdje in sadje in vsi so izvrstno prodali. Nekateri so si nakupili grozdja, kakor bi si hoteli naprešati vina za celo potovanje, in slabi nasledki niso izostali. Pisali smo razglednice s podobo naše ladje in s ponosom naznanjali, da smo storili prvi korak na morje. Ali ga bomo iz morja tudi? Kdo ve?

Se niso zadostile najbolj sitne ženice nakupni želji, ko je dal vrhovni poveljnik znamenje za odhod.

Ko na svetu vse razpada,
Neminljivo eden vlada:
Knez miru izmed vladarjev,
Oče blag in ljubezniv,
Trden v sili vseh viharjev,
Temelj Cerkve nezrušljiv.

Bodimo praktične!

„Naš Dom“, v katerega pridno dopisuje naša probujena mladina, nudi svoje prostore tudi nam mladencam. Dovoljujem si, drage deklice, tudi jaz nekaj za vas napisati.

Različne so želje in misli naših mladih dopisovalk. Moja prva želja je: Bodimo, mladenke, praktične v krščanstvu! Kaj nam pomaga, deklice drage, zatrjevati, da smo katoliško-narodne, ako pa naše obnašanje in delovanje govori proti temu?! Sveto vero moramo vedno v dejanju kazati, to bodi naš princip!

Čitala sem nekdanj, kako je neka protestantinja skrivaj opazovala katoliškega duhovnika v cerkvi, ali on tudi tedaj, ko ga nihče ne vidi, pokaže s svojim obnašanjem, da veruje, da je ljubi Jezus resnično v podobi kruha skrit. Gospa videč, kako duhovnik v cerkev stopivši z globokim spoštovanjem pripogne desno koleno do tal in pobožno moli pred Najsvetejšim, postane katoličanka.

Draga mladenka, ali pa pokažeš tudi ti, v cerkev stopivša, da živo veruješ v božjo navzočnost? Kaj bi pač rekla protestantinja nama? Kolikokrat odrekaš Jezusu dolžno spoštovanje! Kako težko pogosto opazujem v naših cerkvah, da deklice v cerkev stopivše, z največjo malomarnostjo pripognejo le malo koleno, ne zmenivši se, da stopijo pred večnega Kralja.

Deklice drage, zavoljo tega sem danes zastavila svoje pero, ker vroče želim, da se nikoli ne pozabite prikloniti pred ljubim Jezusom do dal, ter da v cerkvi vedno pobožno molite. Vedno in povsod, posebno v cerkvi, pokažimo, da smo mladenke praktične katoličanke!

Lepi zgled bo gotovo močno vplival na naše sotovarišice, in naša prijazna, ljubezniva beseda bo pridobila naše deklice za vzgledno obnašanje v cerkvi. Kažimo povsod svoje katoliško-narodno prepričanje. V boj za Boga in domovino! Nenada.

Okoli po svetu.

Proslava 60 letnice vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. dne 2. decembra se je po vsej Avstriji, da tudi po drugih evropskih državah, zvršila zelo slovesno. Avstrijci smo res ponosni na svojega častitljivega viadarja. Bog nam ga ohrani še mnogo let, do najskerajne meje človeškega življenja!

Odlikovanja povodom 60letnega vladarskega jubileja našega cesarja. S cesarjevim ukazom z dne 30. novembra je bilo odlikovanih mnogo oseb. Navedemo one odlikovance, katerih imena so med nami najbolj znana. Tajna svetnika sta postala goriški

Na sprednjem delu ladje začne stroj vrteti železna vratila in nanj navijati verigo z dva decimetra dolgimi sklepi; na njej visi velikansko, več stotov težko sidro, ki se zarije globoko v morskla tla, če se ladja vstavi, pri odhodu ga pa potegnejo s strojem iz blata in obesijo zunaj ladje. Med tem snamejo mostiča iz ladje in ju potegnejo na suho. Odpnejo velikanske vrvi in jih potegnejo na ladjo. Zdaj je pretrgana vez med nami in suho zemljo. Velikanski ladjin parni stroj začne vrteti morski vijak, da se naenkrat koplje ladja v penečem mleku.

Zdajci pa pribeži proti obrežju postrešček, noseč srednje velik zavitek za neko romarico. Do ladje ne more več; lahko pa jo doseže, če zavitek krepko vrže. Požene ga, pa slabo zadene. Zavitek pade v morje, vsujejo se iz njega razglednice, obleka in druga ropotija. K sreči prihitel mornar s čolnom in pobere, kar še ni potonilo, in zmeče na ladjo. Romarica pa je morala poslušati k škodi še šaljive opazke. Imej škodo, za roganje ti ni treba skrbeti.

Počasi se ladja okrene, vozi hitreje in hitreje mimo mnogo drugih ladij, ki napolnjujejo luko; njen kljun je obrnjen proti jugovzhodu, proti daljnemu zaželjenemu cilju.

(Dalje prihodnjič.)

knezonaškosof dr. Franc Sedej in dunajski župan dr. Karol Lueger. Plemič je postal kranjski deželni glavar Franc Suklje. Komturni križec Franc Jožefovega reda z zvezdo so dobili državni poslaneec dr. Ivan Susteršič, državni poslanec dr. Ivčević in veleposestnik v Soštanju grof Kamilo Razumovsky. Viteški križec Leopoldovega reda je dobil državni poslanec dr. Ploj. Komturni križec Franc Jožefovega reda je podeljen kanoniku Janezu Flisu v Ljubljani, stolnemu proštu Karolu Hribovškemu v Mariboru, deželnega glavarja namestniku dr. Jurteli v Ptuj, državnemu in deželnemu poslancu Jožefu Pogačniku. Častniški križec Franc Jožefovega reda sta dobila opat v Rajhenburgu Janez Baptist Epalle in ptujski župan Ornig. Red železne krone tretjega razreda je podeljen deželnemu šolskemu nadzorniku v Ljubljani Francu Hubadu, državnemu poslancu dr. Laginji, predsedniku trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani Jožefu Lenarčiču, infuliranemu opatu in dekanu Fr. Ogradiju v Celju, deželnemu odborniku Francu Robiču, mariborskemu županu dr. Schmidererju in predsedniku okrožnega sodišča Ludoviku Perkotu v Mariboru. Viteški križec Franc Jožefovega reda je dobil ravnatelj učiteljskega v Ljubljani Anton Črnivec, dekan in župnik v Smohorju Ivan Držanič, dekan M. Jurkovič v Ljutomeru, notar Lovrenc Baš v Celju, notar dr. Mravlag v Laškem, odvetnik dr. Serbec v Mariboru. Zlati zaslužni križec s krono je dobil dr. Demeter vitez Bleiweis v Ljubljani in nadučitelj Avgust Vodusek v Trbovljah. Zlati zaslužni križec je podeljen občinskemu predstojniku v Framu Iv. Gertu in deželnemu potovalnemu učitelju v Gradcu Martinu Jelovškemu. Srebrni zaslužni križec s krono so dobili občinski predstojnik v Pleterjah Martin Pajdaš, občinski predstojnik pri Sv. Antonu na Pohorju Franc Mravljak, kmet Franc Štuhec v Logarovcih.

Avstrijski škofje pri cesarju. Dne 26. novembra je cesar sprejel avstrijske škofje. Kardinal Gruba je v krasnem govoru povdarjal izredno slovesnost, naglašal vladarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previdnost tudi v največjih bridkostih in se zahvalil za brezštevilna dela krščanskega usmiljenja. Ginjen je vladar odgovoril. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in vlado države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v preminogih nesrečah in bridkostih edino v veri zajemal tolažbe. Obljubil je, naj se cerkev vedno zanaša na pravno pomoč države.

Dunaj. Dne 28. nov. je državni zbor imel slavnostno sejo, v kateri je predsednik, dr. Weiskirchner v vznesenem govoru slavil vladarjeve vrline. Socialni demokratje, češki in nemški radikali se niso udeležili seje.

Bosanski nadškof dr. Stadler, ki je vodil deputacijo bosanskih katoličanov na Dunaj, je imenovan za tajnega svetovalca.

V državnem zboru sta poslance Roškar in Pišek zahtevala, da vlada na Štajerskem živinorejcem preskrbi vsled suše potrebno krmo, ker bi sicer morali živino prodajati pod ceno; poslanec dr. Korošec je zahteval nepristransko preiskavo septembarskih izgredov v Ptuj, Celju in Mariboru, nadalje varstvo življenja in imovine južnoštajerskih Slovencev, zlasti pa poddržavljenje policije v teh treh mestih.

Dunaj. Jugoslovanska kluba „Slovenski klub“ in „Zavez južnih Slavov“ sta se na podlagi od dr. Susteršiča napravljenih pravil združila v „Narodno zvezo“. V gospodarskih in osebnih zadevah ohranila kluba popolno prostost, v vseh važnih vprašanjih pa se posvetujeta skupno. „Narodna zveza“ bo štela 37 poslancev.

Vojska zaradi Bosne je neizogibna, kakor izjavljajo merodajni krogi.

Kranjski deželni zbor se bo sešel koncem decembra h kratkemu zasedanju, da reši začasni proračun.

Za žrtve 20. septembra v Ljubljani je nabranih že 28.000 kron.

Morilec vipavskega dekana, Viktor Pangerc je za jetiko umrl v zaporu ljubljanskega deželnega sodišča.

V Trstu so se vršile demonstracije za italijansko vseučilišče v Trstu.

V Gorici pričakujejo cesarskega namestnika Hohenloha, ki se bo posvetoval z voditelji strank, da omogoči zopetno delovanje goriškega deželnega zbor.

ra. Ako se mu to ne posreči, bo goriški deželni zbor meseca januarja razpuščen.

Dva vojaka se ustrelila. V Gorici se je ustrelil v srce vojak Jakob Napotnik, doma iz Slovenjgradca na Štajerskem. — V prsi se je ustrelil vojak 47. pešpolka Emil Ferš iz Maribora. Umirajočega so prenesli v bolnišnico.

Dunajska visoka poljedelska šola je bila vsled nemirov, ki so jih povzročili nemško-našionalni dijaki, zaprta.

Dunaj. Na e. kr. dunajski akademiji upodab. umetnosti (slikarski oddelek) je napravilo izpit za šolsko leto 1908-09 čez 200 dijakov, večinoma Nemci; in sprejetih je bilo samo 37, med temi dva Slovenca: Jož. Pungartnik iz Vranskega pri Celju in Zmagoslav Cotič iz Trsta. Edina Slovenca na slikarski visoki šoli. Čestitamo!

Praga. Zaradi nemirov je razglašen preki sod. Prepovedana so vsaka zbiranja na ulicah; istotako je prepovedano nositi kakršnekoli društvene znake.

V Zagrebu se je vršil shod, na katerem so zastopniki vseh strank soglasno sprejeli resolucijo za splošno in enako volilno pravico na Hrvaškem. Shod je bil na koncu policijsko razpuščen.

Hrvaški sabor se letos najbrž ne bo sklical, ker bi se s sklicanjem delale ovire mirni rešitvi hrvaško-madžarskega spora.

Hrvaška vlada je izdala ukaz, da je z vseh šol odstraniti srbske (cirilične) napise.

Laški dijaki so priredili pred državno zbornico demonstracijo za laško vseučilišče.

V Rimu so dne 26. novembra demonstrantje s krompirjem razbili eno okno na palači avstrijskega poslanstva. Nato je vojaštvo z nasajenimi bajoneti pregnalo demonstrante. Konečno je župan pomiril ljudstvo.

Srbski ministrski predsednik Milovanović je s celim ministrstvom demisijoniral (podal ostavko).

Na Angleškem delajo na to, da dobijo stalno armado.

Na Hajtiju je vzbruhnila vstaja.

Razgled po domovini.

Iz sodne službe. Pravosodni minister je imenoval sodnega adjunkta pri mariborskem okrožnem sodišču dr. Neupauerja za namestnikom državnega pravdnštva v Celovcu. — Namestnikom državnega pravdnštva v Celju je imenovan na Boschekovo mesto sodni tajnik dr. Bračič.

Iz pošte. Poštni pomočnik Blaž Žirovnik je dobil mesto poštne ekspedijenta pri poštnem uradu v Podlehniku pri Ptuj.

Iz šole. Pred mariborsko komisijo so v november-skem terminu bili usposobljeni za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom sledeči učitelji in učiteljice: gg. Čeh Ivan, Friedl Adolf, Horvat Franc, Ivajnski Ludovik, Kislinger Jurij, Lah Ivan, Ledenik Jožef, Lešnik Miroslav, Pokrznik Ferdo, Sel Ivan, Sevnik Julij, Stopar Vinko; gđ. Asch Albina, Klančnik Marija, Kotzbeck Cecilija, Lorber Amalija, Majcen Marija, Pernat Alojzija, Pintarič Marija, Regoršek Ema, Ros Marija, Schweiger Katarina (z odliko), Škerjanc Felicitas, Šumenjak Marija, Vidali Rozina; za meščanske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom: g. Fran Fink.

Za novorojence dne 2. decembra. Družba za življensko in rentno zavarovanje „Anker“ na Dunaju je sklenila povodom 60letnega jubileja našega cesarja, razdeliti police v skupni vrednosti 100.000 K med sto onih otrok, ki so bili dne 2. decembra t. l. v naši državni polovici rojeni. Za Štajersko odpade 7 takih zavarovanj. Predlagati ima pravico štajerski deželni odbor. Natančnejša pojasnila daje mariborski mestni svet.

Odprava znižanih vožnih cen na Južni železnici. Od 1. januarja naprej uradniki in častniki ne bodo dobivali več na Južni železnici znižanih vožnih cen. Železnica misli s tem povečati svoje dohodke na leto za 400.000 K.

Nedeljski počitek odvetniških uradnikov v Mariboru. Odvetniški in notarski uradniki v Mariboru so dobili popolen nedeljski počitek. Vsled tega bodo od 1. januarja 1909 naprej ob nedeljah in praznikih odvetniške in notarske pisarne v Mariboru zaprte.

Mesto Maribor je bilo v torek zvečer, dne 1. dec., povodom cesarjevega jubileja v najlepšem krasu. Skoraj na vsaki hiši so bile razobešene zastave,

na oknih pa je plapolalo nebroj lučic. Godba je svirala pred škofijo, pred magistratom in pred okrajnim glavarstvom. Po ulicah se je pri bakljadi kar trlo ljudstva.

Mariborski trgovec ne vejo, kako bi še nepokvarjeno mladino dobili v svojo pest. Zato brez dvoma vsiljujejo slabe knjige in časnike, ali pa zavijajo nakupljene reči v strupenega „Stajerca.“ Dobila sem pred kratkim v neki trgovini „Stajerca“ kot ovitek. Brez pomisleka ga vržem v peč. In čudo, ogenj je kar ostrmel, ko je videl štajerčevo gnjusobo. Po nedolžnem papirju je segal plamen, toda dolgo se ni mogel poprijeti, ker mu je bil napoti strup, ki je bil razlit po nedolžnem papirju. Če se ti zgodi kedaj kaj takega, kar očitno pokaži, da tega ne maraš. Rajši nesi brez papirja domov; če pa tega ne upaš, pa si raj za svoj denar kupi v slovenski trgovini papir za ovitek. — Narodna mladenka.

Ptuj. Dne 30. novembra se je pred ptujskim sodiščem vršila razprava proti razgrajščem, ki so povzročili znane roparske napade na slovenske goste dne 13. septembra. Obsojeni so: urednik „Stajerca“, Karol Linhart, na 8 dni zapora, trgovec Jožef Sorko na 10 dni zapora, visokošolec Rudolf Bratanič na 4 dni zapora, visokošolec Jožef Kasimir na 3 dni zapora. — Malo plačilo!

Sv. Barbara v Halozah. Cesarjev jubilej so obhajali Haložani že na predvečer s slovesnim pritrkavanjem zvonov in s streljanjem. Drugi dan je bilo cerkveno opravilo ob 8. uri, katerega se je udeležilo obilo ljudstva. Šolarji so po sv. maši v šoli še 7 govorili, deklamacijami in petjem obhajali cesarjeve šidesetletnice. — Vinska kupčija je bolj slaba, cena 30—40 kron za hl, obmejni sosede pa ga ponujajo pe 24 vinarjev liter, toda kupcev je malo, vsi so se vsled bogate letošnje letine že založili z vinom. — Pri nas sta se ustanovili, oz. odcepili od „Napreja“ dve društvi, namreč tamburaški in pevski zbor sta postala neodvisna pod vodstvom gđe. Trstenjakove in gosp. Cenčiča, ki nočeta biti pri nobeni organizaciji. Doslej še prav lepo napredujeta ti društvi, in upamo, da se ne vjameta v liberalne mreže. Čudimo se, da ima „Naprej“ v občinski sobi prostora, naše društvo pa ne, ali iz osebne mrznje, ali iz prepričanja? Ali vsem društvom enako pravico do šole, ali pa nobenemu, vsaka protekcija je krivična, kakor je krivično braniti učencem pletarske šole hoditi po knjige in liste k s. izobraževalnemu društvu, ker jim da vodstvo „Slovenski Narod“, „Narodni List“ itd. na razpolago. In nihče si ne upa odpreti ust zoper tako nasilje in zlobno izrabljanje mladine v politične namene. Če hočete složno delovati z nami, morate opustiti vsako protiversko propagando, le tako si bomo dobri, in naša društva bodo se razcvetela v složnem tekmovanju, naj je že vodi duhovnik ali učitelj, da so le na krščanski podlagi!

Pri Sv. Barbari v Halozah se je dne 23. novembra zastupilo 21 šolarjev. V vrč, iz katerega učenci v odmorih pijejo, je vrgel nek šolar košček galice. Učenci so pili iz tega vrča, vsled česar so se pokazali pri 21 otrocih znaki zastrupljenja. Poslalo se je takoj po zdravnika k Sv. Marjeti, gospoda Gregoreca, kateremu se je po težkem trudu posrečilo, da je rešil otroke nevarnosti.

Petajnel pri Radgoni. G. Voglar je hotel na svojem travniku urediti drugi studenec za slatino. Ko je dal globleje kopati, se je zgodila velika eksplozija. Pesek, premog in kamenje je metalo do 50 m visoko. V globočini so se najbrž nabrali plini. Ko se jim je dalo duška, so bruhali z vso silo na dan. Trajalo je to celih osem dni in le po velikem trudu se je posrečilo zamašiti nevarno luknjo.

Griže pri Celju. V Savinjski dolini se kmetje zelo trudijo, da bi si kaj pomagali v raznih stiskah. Posebno si želijo pri hmelju pomagati iz dolgov. Ker je že bil nekaj let hmelj po visoki ceni, so dobili do te rastline kmetje veliko veselje. Nekaj let sem pa je hmelj po nizki ceni, zato so začeli liberalci zabavljati črez dr. Korošca, državnega poslanca, da je on kriv, da ni hmelj dražji. Ker so se vršile lansko leto 1907. državne volitve, so začeli vsi liberalci, posebno v Megojnicah v Grižah, misliti, le Robleka izvolimo za poslanca, ta nam bo zelo pomagal, da bomo hmelj zelo po visoki ceni lahko prodajali. Izvolili so si ga. Od lanskega leta 1907., odkar je postal Roblek poslanec, je dobil hmelj zelo slabo ceno. Živež je postal pa tako drag, da še nikdar poprej tako. Dokler

niso Robleka izvolili, je vedno obetal Roblek, da bo pomagal, tako zdaj pomaga tudi vam, liberalci, da živež drago plačujete, hmelj pa vredno prodajate. Tako se tudi v Grižah zdaj vedno trudijo vsi liberalci, da bi s svojo stranko zmagali, ko se vrši županova volitev; po dnevi in po noči se zbirajo, da bi si več glasov pridobili; a če bodo zmagali, in si še župana priborili, potem bo gotovo še bolje na svetu! Za največjo srečo bi si liberalna stranka pa štela, ko bi duhovnikom zaslužek in pravico vzela. Duhovniki še niso nobenega ob posestvo spravili, in tudi vedno resnico učijo. A kak posvetni doktor je že marsikaterega ob vse spravil, še ob stanovanje. Liberalci vedno lažljivo govorijo o duhovnikih in jim očitajo slabosti. Jaz pa rečem, da naj vsak liberalec pogleda na sebe, če je sam res že celi svetnik in brez napak, potem še le naj druge sodi. Klerikalci pa bodo vedno duhovnikom v pomoč in veselje. Z njimi združeni bodo zmagali in dosegli pravo srečo.

Slivnica pri Celju. V Rakitovcu je umrla 79 let stara Jera Mastnak, sestra pokojnega tukajšnjega župnika Jakoba Mastnak.

Velenje. V pijanosti je na cesti zmrznil čevljarški pomočnik Mirko Majcen. Nesrečni alkohol, da vedno zahtevaš toliko žrtev!

Koroške novice.

Železniška akademija v Celovcu. V državnem zboru je poslanec Dobernig stavil predlog, naj vlada ustanovi v Celovcu železniško akademijo, oziroma železniško strokovno šolo.

Društvena kronika.

Črez en milijon kron prometa je imela Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru tekom svojega osem mesečnega poslovanja. Ta velikanski promet kaže, da ima naše ljudstvo zaupanje do svojega zavoda. Po celem okraju se je že raznesel glas o ljudomilem postopanju te posojilnice, ki dela prošnjikom za posojila kolikor mogoče majhne stroške. Pristašem Kmečke zveze priporočamo, naj pridno agitirajo za to posojilnico!

Trbovlje. Zelo žalostni časi so nastopili za nas Trbovljčane. Pred kratkim časom so nas zapustili č. gospod podpredsednik bralnega društva Franc Strmšek, odšli so v Ptuj. Komaj prebelimo eno izgubo, je že druga za petami. Sedaj 1. grudnia so nas pa č. g. predsednik Jožef Lončarič zapustili in so odšli k Sv. Juriju pod Taborom. Bili so vrli in vneti gospod za versko in narodno stvar. Škoda! Dobili smo že drugega predsednika, č. gospoda Jožefa Pečnjak, ki se zelo zanimajo za društvo. Gospod urednik! Gotovo mislite, da je naše bralno društvo že čisto zaspalo, toda temu ni tako, akoravno se tako malokedaj zglasimo v vašem cenjenem listu. Naša Dekliška zveza v bralnemu društvu kaj vrlo napreduje v izobrazbi. Toda še bolj bi imele veselje do narodnih stvari, ko bi imeli dovolj prostora, toda žalibog, tega nam manjka. Nekaj prispevkov že imamo za zidanje novega „Doma.“ Toda nam še veliko manjka, upamo, da se nam bodo že bratska srca sosednih društev odprla in nam pomagala k zidanju. Njih imena se objavijo v „Domoljubu“, „Slovencu“ in „Našem Domu.“ Prispevke pobira č. g. Jožef Pečnjak, kaplan v Trbovljah. — Več mladenk.

Mladini.

Pismo mladeničem.

XX.

Ker ljudje velikokrat ne obračajo malih, na videz malopomembnih reči, zato jim pa pogostoma spodleti. Marsikateri hoče kaj velikega doseči, pa pozabi na malo, na navadno, vsakdanje. In vendar je vse, kar je veliko, sestavljeno iz malega. Peščena zrnca tvorijo goro, vodene kapljice morje, minute ure in pa dneve. Zvestoba v malem je velike vrednosti. Začetek marsikateri reči se zdi mnogim malopomembnim. Pa poslušaj, kar pravim!

3. Začetku se zoperstavlja! Nek pobožen puščavnik je šel z enim svojih učencev v cipresov gozd. Učenec je vprašal puščavnika, kako more začeti, če hoče vedno nedolžen in brezmadežen ostati. Zdaj mu pokaže puščavnik štiri ciprese in mu reče, naj jih iztrga iz zemlje. Učenec je začel z najmanjšo, ki še ni bila leta dni stara. Brez truda jo je izpulil. Druga je bila večja, pa z obema rokama jo je spravil ven. S

tretjo že ni šlo tako lahko, imela je že globeje korenine. Pa po mnogih poskusih je le šlo. Četrto pa sploh ni mogel izpuliti iz zemlje.

„Moj sin“, pravi zdaj puščavnik, „tako je s strastjo; dokler še v srcu nima globokih korenin, jo je lahko iztrgati, če je pa drevo greha že globoko vkoreninjeno, pa ne gre več.“

Ljubi mladenič! Možato in odločno se bojuj proti začetku vsake strasti, proti vsakemu vzbujajočemu se hudemu nagnjenju: proti jezi in trmoglavosti, proti nepokorščini in upornosti, proti nevošljivosti in škodoželjnosti, proti sladkosnednosti in lenobi, proti gizdavosti in samoglavnosti, proti laži in hinavščini, proti vsem grešnim mikom.

„Če je laž še tako mala in nepomembna, je že podobna grdemu madežu na duši, ki ga na licu ne bi nikdar trpeli“, pravi slavni Ruskin. Iz malih laži postanejo velike, iz malih tatvin velike, iz malih prestopkov svojih dolžnosti veliki. Znani tat in ropar Kartuš, ki so ga s kolesom na morišču trli, je s tem začel, da je kradel v šoli papir, peresa, sadje itd. Ariji, ki ni svojega nagnjenja do napuha premagal, je postal odpadnik in tajil božanstvo Kristusovo. Če se boš vedno zoper začetna huda nagnjenja bojeval, ne bo strast nikdar v tebi močna postala; ti boš jo lahko premagal, vsak dan boš izvojeval nove zmage in tako se bo čednost v tebi utrdila. Zoperstavljal se tudi najmanjšim skušnjavam! Bojuj se takoj in možato zoper vsako nagnjenje k hudemu! Če je iskra še mala, jo lahko s prstom ugasneš, če je pa iz nje postal ogenj, potem je tudi škaf vode ne more več ugasniti.

4. Porabi pa tudi vsako najmanjšo priložnost za dobro delo. Ti nimaš priložnosti kaj velikega storiti, ti ne moreš novih cerkev staviti ali kake imenitne ustanove napraviti, ti ne boš tudi novih dežel za krščanstvo pridobil ali za Kristusa življenje in kri dal, ti ne boš šel v puščavo Bogu služiti, tudi najbrž ne v kak samostan, pa nič ne de! Če le v svojem stanu tiho in mirno svojo dolžnost storiš in se po svojih močeh v malem trudiš, blagor ti, mogoče imaš večje zasluženje ko tisti, ki je bogve kaj velikega storil.

„Vsak dan ti naj bo“, pravi Alban Stolz, „kakor list v knjigi tvojega življenja; skrbi za to, da bo na vsakem listu kaj dobrega napisano.“ Če rimski cesar Tit kak dan ni nič dobrega storil, vzdiknil je zvečer: „Dnem perdidi“, to se pravi: „Dan sem zgubil.“

Pa praviš, kaj bodo pa ljudje rekli, če se bom vedno tako resno in pobožno držal. Imeli me bodo za pobožnjaka, za svetohlinca, mogoče celo za kakega jezuita z rogovi in z kozlovskimi nogami. Proč s takimi strahovi! Saj si fant! Nikdar ne vprašaj, kaj bodo ljudje rekli, ampak, kaj bo Bog rekel. Ta strah pred ljudmi, ta nesrečni bau-bau, se najrajši klati okoli fantov, ker se da mladina, ki je malo bolj strašljiva, najrajši preplašiti.

Mlad katoliški posestnik je prišel na pepelnično sredo leta 1881 po opravkih v neko mesto na severnem Nemškem. Opoldne je šel v hotel in je našel tam eno mizo z mesenimi, drugo s postnimi jedili. On se vsede k drugi. Njegovi znanci pri prvi mizi so se mu rogali. Da bi njih zabavljanje preslišal, se je kratkočasil s svojim psom. Naenkrat stopi iz družbe onih, ki so meso jedli, največji razuzdanec in vpraša našega posestnika: „Akoravno je danes post, ali dovolite, da smem vašemu psu to-le kost dati?“ „Z veseljem, moj gospod“, je odgovoril ta, „kajti živali jedo meso vsaki dan in vsaki čas!“

Tak pogum in taka neustrašenost kaži vedno tudi ti! Imej v izpolnjevanju svojih dolžnosti krepko voljo! Tu bodi korajžen! Pa o tem še hočem v prihodnjem pismu ti kaj več povedati. Do tedaj pa zdravstvuj. Tvoj prijatelj Ev.

Mladim materam. /Tovarišica mi je bila več let. Brhka kmečka hči, najmlajša, zato ljubljena skrbne matere. Očeta je komaj poznala; umrl je predno je Anica gladko govorila. Posestvo brez dolga je donášalo lepe obresti; mirno je živela mati z otroci, s „samimi punčkami“, kakor je rada rekla; vendar jo je skrbelo kaj bo, kadar dorastejo. Vsaj ta naj doživi lepše dni, kakor so odmenjeni meni in njenim sestrám, ki bodo, kakor kaže, vse le kmetice. Si-rotá ni okusila drugega kruha, pa se ga je prena-jedla in želela je otroku belega, gosposkega. — V šolo jo pošljem, če bo le hotela. Kaj ne Anica, ti se rada učiš? O, rada, rada! In gospodična učiteljica bi bila rada! Rada, ljuba mama! — Prišla je jesen.

Anica se je poslavljalá od doma. Mati jo je sama spremila v zavod, kjer se je učila in naučila veliko novega, lepega. Anica se je vrnila na počitnice kot gospodična, vsaj tako so jo imenovali vsi, kar je veselilo mater bolj, ko vse druge. Stregli so ji doma in jo občudovali. „Bog ne daj, tega ne smeš delati, to je za nas kmete; bom že jaz storila, ali kdo drugi!“ tako je ugovarjala srečna mati zlati svoji Anici, in Anici je dobro delo. Gospodična sem, zato ne smem delati, si misli deklica. Mati pa je ponosno zrla na svojo ljubljeno in hvalila hčerko čez mero. Več let je minilo. Zopet je prišla Anica domov, kjer se je marsikaj spremenilo. Sestre so se pomogle in odšle, mati stara, boleha in ne more več skrbeti, kakor bi rada. Pometi in pospravi Anica, nikogar nimam, ki bi pomagal, reče boječe nališpani hčerki. Kaj, jaz pometati? Ali sem se zato toliko učila? Kje je dekla? Takega dela bi me bilo sram! In mati? Tiho zaihti in s strahom misli, kaj še čaka zlato njeno dete, ako o pravem času ne spozna, da delo le časti in povzdiguje človeka. — Vadimo otroke dela! Vnemajmo je z besedo in zgledom, vedno in neutrudno delati. In ker je živ človek iz duše in telesa, skrbimo, da dela oboje, primerno starosti in stanu. Le v zdravem telesu biva zdrava duša, trdijo pedagogi in lahko trdimo tudi mi, da le s primernim delom dosežemo zaželeno zdravje duše in telesa. Še več, čim bolj se trudimo z učenjem, tim več potrebuje telo gibanja, kar se primerno obavlja le z delom. Ni dolgo, kar mi je rekel učen in slaven profesor: „Vsak učitelj ali profesor, ki hoče v svojem duševnem poklicu uspešno delovati, naj si nabavi gredico, katero sam okopava, pleve, sadi in zaliva po šoli. Tako gibanje mišic pospešuje pravilno kolanje krvi in urejuje prebavo.“ — Mati in le zopet mati vzgoji človeka sposobnega za človeško družbo, ali ne?! Matere, vadite otroke dela, ne branite jim ga nikdar, naj si bo še tako malo ali nizkotno; koristilo jim bo!

Cerkvene zadeve.

Imenovanje. Vlč. g. Ivan Rotner, župnik v Škalah, je imenovan za dekana Šaleške doline.

Maribor. Dne 2. decembra je bila stolnica natlačena polna. Povodni bisernega cesarskega jubileja so eksceleuca, knezoškoof dr. Mihael Napotnik, opravili slovesno pontifikalno sv. mašo in vpričo neštete množice odkrili in blagoslovili krasno spominsko ploščo, ki je pritrjena na stebru tik oltarja prečistega Srca Marijinega.

Hajdin. Od 12. do 20. t. m. se bode tukaj obhajal sv. misijon v spomin trojnega jubileja. Vodili ga bodo čč. oo. lazaristi gospodje Kitak, Zdravlič in Birk.

V Dolu pri Hrastniku je dne 26. novembra t. l. konjiški dekan, vlč. g. Franc Hrastelj, blagoslovil novo cerkev.

V Lincu je dne 2. decembra umrl eksceleuca škof dr. Frančišek Marija Doppelbauer.

Duhovna gredica. Gospod prihaja! Že zadnjič smo slišali, kaj da pomeni advent — prihod — in kolikor da je za človeštvo, za človeška srca. Advent nas pripravlja na prihod Gospoda! Gospod prihaja in zato vsa vesela in polna sladkega upanja kliče sv. cerkev nam, svojim vernikom, na drugo adventno nedeljo takoj s prvimi besedami sv. maše: „Populus Sion, ecce Dominus veniet ad salvandas Gentes — Ljudstvo sijonsko, glej, Gospod prihaja — bo prišel — odrešiti narode.“ Obljubljuje, kaže nam torej sveta cerkev Kristusa kot odrešenika. Sv. evangelij te nedelje pa daje dokaz iz del Jezusovih, da je on pravi odrešenik. Ko je Janez poslal dva učenca k Jezusu z vprašanjem: „Ali si ti, ki ima priti, ali naj drugega čakamo?“, tedaj se je Jezus takoj sklical na svoja dela kot na dokaz, da je on poslani odrešenik: „Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in videla.“ — Ker smo torej gotovi, da je Jezus naš odrešenik, zato nas berilo te nedelje navdaja s trdnim zaupanjem. Da nas pa upanje ne bo goljufalo, je treba, da živimo po načelih in naukah Jezusovih. Mi ne smemo biti „trs, ki ga veter maje“, ne omahljivi ljudje, temuč odločni kristjani, ki se držijo Jezusovih nauk v javnem in zasebnem življenju, ne mehkužni in meseni, ampak polni premagovanja in zatajevanja. Jezus ne mara za kristjane, ki pri vsaki priložnosti svoje misli — mnenje — menjajo, ki se vsakega brezverskega lista in časopisa vstrašijo, ki se vsakega zaničevanja nevernih ljudi zbijajo, ki se iz strahu pred ljudmi ne

upajo prestopiti cerkvenega praga, ne približati se obhajilni mizi, odkriti se pri zvonjenju angelskega pozdravljenja itd. Če si kristjan, pokaži da si; pokaži v delih z izpolnjevanjem verskih dolžnosti! Tako se ti bo upanje najbolj utrdilo. Utrdilo se ti bo, pa tudi uresničilo, ker Gospod bo prišel za praznike v tvoje srce in enkrat te bo pa vzel k sebi med število onih, ki se že vesele odrešenja in poveličanja! C.

Godovno.

„Čuješ, Martin, zakapa nesi v četrtek prišo, kak si mi v nedelo obečo? Znoš, da smo se le tak dobro meli, pa tak smo bli dobre vole, ka ti je slobodno žol!“

„Naša je spekla tistega belega kokota, pa zelje kcoj skühala. Kak ba dober! Jablanova Neža pa nan poslala, Bog joj plati, pitovnega zavca, ki še zaj živi, da nan je Jügov Tunč poslo divjega. Da bi to zno, bi vendar le prišo, ti, ki tak rad zavca ješ. Pa ve gaj tak tudi nič drugo ne ostalo, kak falaček (kosček) repa. To je Jablanovo tak razveselilo, ka je rekla: „Vište, s pitovnega zavca le dosti pride (ga je mnogo), pa kak je le un dober!“

„Tudi s tunke smo potegnoli jezik pa nekaj klobas, kcoj (k temu) pa nan je skühala zabelene žgonjke, pa ocvirkovo repo. Štrukli pa gibanjce so dišali po celoj vesi, ribe, ki jih je Matjaš v Müri naložjo, so se v pundvi glasno prazile, na vse zadnjo še nan je naša Polonka sprazila cvrtje, veš takšo, ka je samo trepetalo na talerji, pa le mastno je bilo! Una pač to zastopi.“

„No ja, če pa človek že kaj je, pa tudi žeden postane. Ne pri tem pa smo si pomagali s starinjo z Debelega vrha, pa z letošnjim tam iz Hrvatovščaka. Uh, da je letošnji sladek pa močen. Pa kaj nebi, s tak visokega vrha, pa sam pesek, pa takša lega! Toti nas je spravjo v tak dobro volo, ka smo začeli popevati. Veš tisto smo popevali: „Ne znan kaj od veselja“ pa od „Buhe no vüši“ od „Vina pa vode“ pa še več takših. Zapa (zdaj pa) je Strgarov Tunek potegno z žepa „Popevke Petra Skühala“ pa je začelo popevati tisto: „Gda sen mali bijo — Lüšno je bilo!“ Ljudje božji so poslušali, no poslušali, no če duže, bole so vlekli na vühe. Dere pa je zapopevo zadji štikle (kitico) „Šteli so me mati skrita za voglon — S šibicoj nažgati — Gda ja (jaz) prišo bon — Jas pa sen se strašjo — Vujšo hahaha — Jihov Peter Skühala so se tak smijali, ka je vse pokalo.“

„Da se van tota tak dopadne, te pa še ali toto poslušajte, ki se pravi: Vogledi“, reče Tunek.

„Le le, Tunek, le zapoj nan jo, ti, ki maš tak lepo grlo!“

„Te pa jali naj bol!“ „Fašenk že blüzi gre — Treba mi je žene — Šla ma (boma — bova) paj (fant) vogledi — Kera ma mošje tri — Srebrnih tolarov — K tistoj ma šla. — Če bo rdeča kak — V žiti cveteči mak — Lepa kak rožica — Pisana trütrica — Te ma k njoj vogledi — V sredo paj šla. Itd. Zadnja: Prišla sta vogledi — Kumaj Balaš zguči — Že dva je Barbara — Z bernicoj (brgla) pokala — Kumaj da vujšla sta — Bita (tepena) dumu.“

„Juj, tota pač tota! Ja Tunek, ge pa si doba toto knigo“ ga širom po hiži, vsi naednok (naenkrat) pitajo.

„Küpa sen si jo.“

„Ge pa se te dobi? Jas še nesem čüja (slišal) od je, jas tudi ne, pa jas še ne.“

„Zoto pa se tak čüдите!“

„Tote popevke se van dobijo v Lotmerki (v Ljutomeru) pri gospodi Petri Skühali, ki so je sami vküp zložili, pa lani dali v Marprügi drükati.“

„Če te (bodete) tiho, te še van jih lahko več zapojen.“

„Le le, Tunek!“

„Dobro! te pa bon van tisto, kak so baroni čübo (ustnice) napravili.“ — So žive kokoši mesa en kos — Jemi prišli notri pod nos. — Kakšna blaj (je bila) prle paj — Takšna je čüba zdaj — Samo ka perje rase iz je.“

„Sentaj deno, ka še tega nesmo čüli!“ reče Mikloš. „Znoš Tunek, meni še eno takšno knigo prinesi! Kelko pa vala?“

„Eh ve (saj) so van ne drage. Zvezane valajo 1 krono pa 10 bečov, nevezane pa samo 60 bečov, po pošti 10 bečov več.“

„To maš tek 85 krajcarov, pa mi je ali prinesil!“

„Meni tudi, da so le tak vesele!“

„Tebi tudi Micika?“

„Jah, samoka zaj (zdaj) nemam nič penes s so-boj.“

„Nič ne škodi Micika, ve mi lahko te daš, dere (kadar) ti prinesen.“

„Te pa še meni, meni tudi, pa še meni ali!“

„Po malem, po malem, ka si vaše imena zapišem! Škoda bi bilo, če bi kerega pozaba.“

„Tebi Drenov Matjašek ali ene? Zvezane?“

„Jah, takše deno držijo!“

„Cvirnova Matjica, tebi tudi?“

„Le le, Tunek!“

„Nežika tebi tudi, ti ki tak lepo poješ? Tebi, Tunika, pa tak ali tak, ki se ti sekuntaje tak lepo navda.“

„Le vse si gor zapiši“, reče Trdinov Tomaš, „ve mo je zaj nūcali, ki fašenk že blüzi gre, ke mo kolinili, vogledarili, na gostüvanje pozavali, pa po gostüvanjih hodili. Le sme se, Tunčika, ve mo k tebi najprle prišli, pa mo ti zapopevali: „Če bo rdeča kak — V žiti cveteči mak — dale pa še je ne ven. Pri moj dunaj, pa bon se celo na pamet navča, dere je dobim, boš že vidla, Tunčika!“

(Konec prihodnjic.)

Razno blago.

Izboljšava pri smodkah. V tobačnih tovarnah uvedejo nov način zvijanja tobaka, kakor je uveden že na Nemškem. Smodge ne bodo več tako trde, kakor dosedaj, ampak rahlejše, oziroma ohlapnejše.

Okusno postno jed pripraviš, ako skuhaš narezanega krompirja, fižola in kislega zelja, vsako posebej. Fižolovko odlij, krompir zmučkaj in zmešaj vse troje v kozici, v kateri si razbelila sirovo maslo ali pa maščo s čebulo in moko, ali brez moke.

Ali je bilo res? Nekoč je zdravnik moral nekega bolnika zaradi trebušne bolezni operirati. Po operaciji naroči zdravnik bolniku, ako bi se bolečine pojavile, da ga takoj obvesti. In res, bolečine so bile velike; zdajci se zdravnik spomni, da je pri operaciji pozabil en inštrument v trebuhu, zato se mora operacija ponoviti. A zopet čuti bolnik hude bolečine; sedaj je pa asistent vato pozabil v trebuhu. Nevoljen reče bolnik zdravniku: „Gospod zdravnik, prišijte gumbe in napravite primerne luknje na moj trebuh, da vam ne bo treba vedno parati in šivati!“

Brezplačno! Za božična darila, božična drévesca za uboge i. t. n. ponnja družba Sv. P. Claverja posamezne izvode ilustrovanega misijonskega časopisa „Odmev iz Afrike“ v povoljnem številu **brezplačno in poštine prosto**. Razširjanje dobrega berila med ljudstvo je znano najpotrebnejše dobro delo naše dobe. Naroča se: Sv. P. Claverja družba za afrikanske misijone Trst Via del Ronco št. 6, in Ljubljana Frančiškanske ulice št. 8.

Uganka — zložnica. Prvi zlogi besed, ki značijo: 1. nebno stran; 2. del telesa; 3. ribo; 4. pijačo — tvorijo novo štirizložnico, ki imenuje znano, v najnovejšem času pogosto imenovano glavno mesto.

Obelisk.

(Sestavil Svobodin Podrbrbosmuk).

	a	
a	a	a
a	a	b
ö	ö	e
e	g	h
i	i	i
j	k	k
l	l	n
n	o	o
o	p	r
r	r	s
u	z	z

soglasnik,
moško krstno ime,
obleka,
prerok,
mesto na Ogrskem,
godbeno orodje,
grški otok,
godbeno orodje,
rokodelec,
reka v Avstriji,
južno sadje,
rudnina.

Srednja vrsta črk prav rešenih besed ti pove praznik, ki se bliža.

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Pojasnila o inseratih daje

upravnništvo le tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 v.
Vsaka beseda stane 3 vin.

Franc Divjak

slikar in pleskar v Mariboru
župnijska ulica št. 7

se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

Pozor, kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrežilo iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (lusine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Pozor!

Čitaj!

Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenja v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenice je ne pošilja. Prosim, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

666

lekarnarja v Pakracu št. 201 (Slavonija.)

Ljudska hranil. in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo)

v lastni hiši: „Hotel pri B. lem volu“ (Tershek)
Graška ulica 9, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. — Posojila se dajejo le članom na vknjižbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dnevi so vsak torek in petek od 8—11 ure dopoldne in od 3—6 popoldne. 8

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastonj da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča	K 3'50
	Roskopf	5'—
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	8'—
	Srebrna	12'—
	Srebrna s tremi pokrovi	8'—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	8'—
Št. 34.	Srebrna damska rem.-ura	6'—
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	6'60
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	10'—
	Ista z dvojnimi pokrovom	12'10
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	8'—
Št. 107.	Kuhinjska ura	8'40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: : : : : tančno, vestno in jako ceno. : : : : :

Th. Fehrenbach,

34 Največja tovarniška zaloga ur
Maribor, Gosposka ul. 26. : : Filialka, Dravska ul. 2.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma, protin, živčne bolezn, glavo in zobobol, bolečine v hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, nogobol, otekline, hvalijo splošno na mnogih kliničnih praktično poskuseno, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sredstvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Ichtyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek nedosežen! Vsepeh učarujoč! Nad 15.000 zahval. — Pošilja samo: Kem. laboratorij lekarnarja S. Edelmann v Bohorodczanu (via Lvov) oddelek 35. Poštne prosto od pet steklenic naprej, če se pošlje K 6.—, proti povzetju 20 vin. več 10, steklenice franko K 10.—, 25 steklenice franko K 28.—, 27

Zahvala.

Velecenjenemu spretnemu zdravniku gospodu dr. Iv. Turšiču v Mariboru, Stolna ulica 5. se pristrčno zahvaljujem za brzo in spretno zdravniško pomoč v moji rodbini, ter ga vsem najboljše kot velenčenega zdravnika priporočam.

Slivnica, 16. nov. 1908.

96b Jožef Kolman.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega, puljenega K 2.—, pol belega K 2'80, belega K 4.—, prima perje mehkega kakor puh K 6.—, veleprima oglašenega najboljša vrata K 8.—, mehkega perja (puha) sivega K 8.—, belega K 10.—, prsnega puha K 12.—, od 6 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170 X 116 cm z dvema zglobovcema, te dve 80 X 58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16.—, napol mana K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—, 14.—, 16.—, zglobovcema K 3.—, 3'50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavojnina 498 zastonj, od K 10.— naprej poštne prosto

Maks Berger v Dešenicu štev. 236, Šumava.
Kar ne ugaja, se zamenja ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastonj in pošt. prosto.

Slovinci!

Po vseh trgovinah zahtevajte odslej edino-le vžigalice S. K. S. Z. „V korist obmejnim Slovincem“. Dru- gih nikjer več ne sprejmite!